

I.

Képzési program /Ajánlott mintatanterv - Állam és -Jogtudományi Doktori Képzés (2023-tól)

Tárgykód	Tanszék	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Tantárgyfelelős	Oktató	Ajánlott félév	Számon-kéresi forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám*	Kredit	Tantárgyak száma	Kötelező tárgyak (48 kr)	Kötelezően választható (12 kr)	Tudományos és publikációs tevékenység (180 kr)
1. FÉLÉV																		
AJ DDISAN230101K	Doktori Iskola	Jogintézmények történeti-dogmatikai elemzése. A történeti összehasonlító módszer	kötelező	nincs	Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár MTA doktora	Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár MTA doktora	1	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230102K	Doktori Iskola	A jogdogmatikai kutatás módszertana	kötelező	nincs	Prof. Dr. Cservák Csaba egyetemi tanár	Prof. Dr. Cservák Csaba egyetemi tanár	1	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230103K	Doktori Iskola	Szakirodalom- és forráshasználat	kötelező	nincs	Prof. Dr. Stipta István professzor emeritus MTA doktora	Prof. Dr. Stipta István professzor emeritus MTA doktora	1	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230104K	Doktori Iskola	Egyházjogi diszciplináris kutatások módszertana	kötelező	nincs	Dr. habil. Köbel Szilvia egyetemi docens	Dr. habil. Köbel Szilvia egyetemi docens	1	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
	Doktori Iskola	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható	nincs			1	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1		3	
Összesen									40	10	16	3	50	19	5	16	3	10
2. FÉLÉV																		
AJ DDISAN230201K	Doktori Iskola	Interdiszciplináris jogtudományi kutatás	kötelező	nincs	Prof. Dr. Rixer Ádám egyetemi tanár	Prof. Dr. Rixer Ádám egyetemi tanár	2	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230202K	Doktori Iskola	De lege ferenda javaslatok megfogalmazása	kötelező	nincs	Prof. Dr. Czine Ágnes egyetemi tanár	Prof. Dr. Czine Ágnes egyetemi tanár	2	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230203K	Doktori Iskola	Tudományos és kutatási etika	kötelező	nincs	Prof. Dr. Tóth J. Zoltán egyetemi tanár	Prof. Dr. Tóth J. Zoltán egyetemi tanár	2	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
	Doktori Iskola	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható	nincs			2	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1		3	
Összesen									30	10	12	3	40	15	4	12	3	10
3. FÉLÉV																		
AJ DDISAN230301K	Doktori Iskola	A jogösszehasonlító kutatás módszertana	kötelező	nincs	Prof. Dr. Boóc Ádám egyetemi tanár	Prof. Dr. Boóc Ádám egyetemi tanár	3	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230302K	Doktori Iskola	Bíróági ítéletek tudományos elemzése	kötelező	nincs	Prof. Dr. Domokos Andrea egyetemi tanár	Prof. Dr. Domokos Andrea egyetemi tanár	3	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230303K	Doktori Iskola	Kutatásszervezés	kötelező	nincs	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter egyetemi tanár	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter egyetemi tanár	3	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
	Doktori Iskola	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható	nincs			3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1		3	
Összesen									30	10	12	3	40	15	4	12	3	20
4. FÉLÉV																		
AJ DDISAN230401K	Doktori Iskola	Kvantitatív módszer a jogtudományi kutatásban	kötelező	nincs	Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér egyetemi tanár	Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér egyetemi tanár	4	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230402K	Doktori Iskola	Empirikus kutatás a jogtudományban	kötelező	nincs	Prof. Dr. Oszlovits András egyetemi tanár	Prof. Dr. Oszlovits András egyetemi tanár	4	kollokvium	10	0	4	0	10	4	1	4		
AJ DDISAN230403K	Doktori Iskola	Komplex vizsga	kötelező		Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár MTA doktora		4	szóbeli	0	0	0	0	0	0	1			
	Doktori Iskola	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható	nincs			4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1		3	
Összesen									20	10	8	3	30	11	4	8	3	20
5. FÉLÉV																		
Összesen									0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
6. FÉLÉV																		
Összesen									0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
7. FÉLÉV																		

Tárgykód	Tanszék	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Tantárgyfelelős	Oktató	Ajánlott félév	Számon-kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám*	Kredit	Tantárgyak száma	Kötelező tárgyak (48 kr)	Kötelezően választható (12 kr)	Tudományos és publikációs tevékenység (180 kr)
Összesen									0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
8. FÉLÉV																		
Összesen									0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
ÖSSZESEN									120	40	48	12	160	60	17	48	12	180
ÖSSZESEN																	240	

Kötelezően választható tantárgyak

Tárgykód	Tanszék	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Tantárgyfelelős	Oktató	Ajánlott félév	Számon-kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit	Tantárgyak száma
AJDDISAN220107KV	Doktori Iskola	A tisztesség követelménye a fogyasztóvédelemben és a versenyjogban	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter egyetemi tanár	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter egyetemi tanár	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220108KV	Doktori Iskola	A tisztességes eljáráshoz való jog	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Szabó Imre professzor emeritus	Prof. Dr. Szabó Imre professzor emeritus	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220109KV	Doktori Iskola	Az energiajog legújabb kihívásai	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Szuchy Róbert egyetemi tanár	Prof. Dr. Szuchy Róbert egyetemi tanár	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220112KV	Doktori Iskola	Irányzatok az állam- és jogtudományokban	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Sipta István professzor emeritus MTA doktora	Prof. Dr. Sipta István professzor emeritus MTA doktora	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220116KV	Doktori Iskola	Orvosi felelősség	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér egyetemi tanár	Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér egyetemi tanár	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220118KV	Doktori Iskola	Prezentációs gyakorlat	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár MTA doktora	Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár MTA doktora	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230105KV	Doktori Iskola	Felelősségi kérdések a vagyonkezelés köréből	Kötelezően választható	nincs	Dr. Fábián Ferenc egyetemi docens	Dr. Fábián Ferenc egyetemi docens	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
	Doktori Iskola	Állam és egyház kapcsolata az Európai Unió országaiban: modellek, alternatívák	Kötelezően választható	nincs	Dr. Birkás Antal egyetemi docens	Dr. Birkás Antal egyetemi docens	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
	Doktori Iskola	Polgár – Tagállam – Európai Unió	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Trócsányi László egyetemi tanár	Prof. Dr. Trócsányi László egyetemi tanár, Dr. Kruszlicz Péter egyetemi docens	1-3	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220204KV	Doktori Iskola	A „tisztességes munka” (decent work) garantálásának globális munkajogi dilemmái	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Kun Attila egyetemi tanár	Prof. Dr. Kun Attila egyetemi tanár	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230204KV	Doktori Iskola	Nemzetiségek a mai Magyarországon – politikai képviseletük, érdekképviseletük és jogvédelmük	Kötelezően választható	nincs	Dr. habil. Móré Sándor egyetemi docens	Dr. habil. Móré Sándor egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220212KV	Doktori Iskola	Felelősség az adóztatásban	Kötelezően választható	nincs	Dr. Ercsey Zsombor egyetemi docens	Dr. Ercsey Zsombor egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220213KV	Doktori Iskola	Felelősség az alkotmányjogban	Kötelezően választható	nincs	Prof. Dr. Cservák Csaba egyetemi tanár	Prof. Dr. Cservák Csaba egyetemi tanár	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230205KV	Doktori Iskola	Parlamenti források felhasználása a jogtudományi kutatásban	Kötelezően választható	nincs	Dr. habil. Szabó Zsolt egyetemi docens	Dr. habil. Szabó Zsolt egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230206KV	Doktori Iskola	Magyarország bekapcsolódása az EU intézményi és jogi rendjébe- gazdasági szempontból	Kötelezően választható	nincs	Dr.Becsey Zsolt egyetemi docens	Dr.Becsey Zsolt egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230207KV	Doktori Iskola	Igazságügyi együttműködés az EU-ban	Kötelezően választható	nincs	Dr. habil. Király Lilla egyetemi docens	Dr. habil. Király Lilla egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJ DDISAN230208KV	Doktori Iskola	Fejlemények a nemzetközi jogban	Kötelezően választható	nincs	Dr. Manzinger Krisztián adjunktus	Dr. Manzinger Krisztián adjunktus	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1
AJDDISAN220218KV	Doktori Iskola	Egyházjogi primer források módszertani, forrástani feldolgozása, etikai kezelése	Kötelezően választható	nincs	Dr. habil. Köbel Szilvia egyetemi docens	Dr. habil. Köbel Szilvia egyetemi docens	2-4	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3	1

*Levelező munkarend az óraszám: 4

Jogintézmények történeti-dogmatikai elemzése A történeti összehasonlító módszer

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: 1

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Jakab Éva

Oktató(k): Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a hallgatókat a dogma-történeti kutatás módszereibe kívánja beavatni: a témakörből előadások formában közvetít ismereteket, majd az egyes doktoranduszok kutatási területéhez is megpróbál segítséget nyújtani célzottan, a vonatkozó jogintézmények történeti gyökereinek feltárásához aktív segítséget nyújtva.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tárgy célja annak bemutatása, hogy hatályos polgári jogunk milyen történeti hagyományt őriz, mely szabályainál fedezhetők fel erős történeti hatások, amelyek egészen a római jogig illetve a korai európai jogtörténetig visszakövethetők. Köztudott, hogy a római jog nagymértékben befolyásolta Európa jogfejlődését, különösen a 12. századtól, a jusztiniánuszi törvénykönyvek újra felfedezésétől, amelyek a megalakuló egyetemeken a jogi oktatás tárgyává (sokáig kizárólagos) váltak.

A történeti hagyomány tudatosításával a doktoranduszok kutatásai elmélyülhetnek, tudományos jellegük lényegesen erősödhet. A római jog és az arra épülő, pandektista gyökerekkel bíró dogmatika a jogi gondolkodás magasiskolája, amelynek tanulmányozása révén a szövegértés, szövegelemzés, jogeset-megoldás, ratio decidendi megtanulható, fokozatosan elsajátítható.

A kurzus során különösen az alábbi jogterületek kerülnek megvilágításra (de az alábbi lista tetszés szerint bővíthető, a doktoranduszok egyéni kutatási irányultsága, szellemi igényei alapján): a személy, személyiség fogalma; a per kettéosztott szerkezete; a cselekvőképesség alapjai; a családjog alapjai (apa jogállása); jogi személyek tana; a tulajdon és a birtok koncepciója; hitelbiztosítékok; a szerződés fogalma, a konszenzuális szerződés koncepciója; a felelősségtan filozófiai és dogmatikai alapjai; a szellemi tulajdon védelmének kialakulása; a deliktumokról.

- 1) A római jog - az európai jogfejlődés alapja
- 2) Személyek joga (jogalanyiség, házasság, apaság)
- 3) Dologi jog (tulajdon, birtok)
- 4) Kötelmi jog (általános rész, különös rész)
- 5) Öröklési jog

Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel a meghirdetett órákon, felkészülés az órára a kiadott szakirodalomból

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Jakab Éva: Szerzők, kiadók, kalózok. A szellemi alkotások védelmének kialakulása Európában, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012.

Jakab Éva, Humanizmus és jogtudomány: Brissonius szerződési formulái I. Szeged: Pólay Elemér Alapítvány, 2013.

Peter Stein, A római jog Európa történetében, Osiris Könyvtár, Budapest, 2005.

D. J. Ibbetson, A Historical Introduction to the Law of Obligations, Oxford University Press, Oxford, 1999.

Ajánlott irodalom:

Peter Garnsey, Thinking about Property. From Antiquity to the Age of Revolution, Cambridge University Press, Cambridge, 2007.

Jakab Éva, Borvétel és kockázat: Jogtudomány és jogélet a Római Birodalomban. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2011.

Reinhard Zimmermann, The Law of Obligations, Roman Foundations of the Civilian Tradition, Oxford 1996.

H. Coing, Europäisches Privatrecht I, München 1985.

A jogdogmatika kutatás módszertana

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 1

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Cservák Csaba

Oktató(k): Prof. Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy elsajátításának célja, hogy a doktoranduszok el tudják helyezni a jogdogmatikát a jog egészének rendszerében. Fontos, hogy megtanulják az elméletben (és ezáltal a gyakorlatban) annak alkalmazási lehetőségeit. A történeti gyökerektől kezdve beleláthatnak a napjainkig tartó fejlődési ívbe. Ennek révén a Hallgatók átfogó ismereteket szerezhetnek a civilisztikai eredetű dogmatikai fogalmaktól kezdve a büntetőjogi dogmatikán át az alkotmányjog fogalmi apparátusáig és konzekvenciákat vonhatnak le az egyes jogágak

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jog formális és materiális rétegei. Miből ered és miből ismerhető meg a jogréteg? Különös tekintettel a jogdogmatika rétegének képződése. A jog rétegelméletének újragondolása
2. kontinentális jog és precedensjog összevetése
A jogdogmatika módszereinek alkalmazása: a jogértelmezés módszerei
3. A jogdogmatika eljárásjogi lecsapódása: az alkotmányjogi panaszok befogadása
A tulajdonjog mint civilisztikai alanyi jog és a tulajdonhoz való alapjog dogmatikája
4. A büntetőjogi dogmatika, a marginális elrettentés elmélete. A módszer alkalmazása a halálbüntetés és a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés tekintetében
5. Jogdogmatika jog és erkölcs határán: az ombudsman tisztsége és az alapjogokkal kapcsolatos visszasság kérdése
Dogmatikai kérdések a választási jogban: pl. a visszalépés, a visszahívhatóság
Az alapjogi dogmatika sajátosságai.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Kötelező irodalom:

Pokol Béla: Jogelmélet. Társadalomtudományi trilógia II. Budapest, Századvég Kiadó, 2005.

Ajánlott irodalom:

Cservák Csaba: Az alapjogokat érvényesítő intézményrendszer, Debrecen, Lícium-Art, 2018.

Tóth J. Zoltán (szerk.): A jog többretegűsége. Budapest, Patrocinium, 2020.

Szakirodalom- és forráshasználat

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: 1

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István

Oktató(k): Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy a doktori képzés alapoató jellegű kötelező ismeretköre. Célja, hogy a doktori képzésben részt vevő hallgatók megfelelő ismereteket szerezzenek a tudományos munkához szükséges szakirodalom kiválasztásához és feldolgozásához. A tárgy keretében megismertetjük a doktoranduszokat a legfontosabb hazai és nemzetközi szakirodalmi adatbázisokkal és ezek felhasználásával. A tanóra keretében – a gyakorlati alkalmazást elősegítő céllal – meglátogatjuk a legnagyobb hazai állam- és jogtudományi gyűjtőkörű Országgyűlési Könyvtárat. A tárgy oktatásának további célja, hogy a hallgatók megismerjék az archivált források funkcióit és lehetséges feldolgozási technikáit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tárgy keretében igyekszünk a tudományos munka egyik legfontosabb mozzanatát, a megfelelő szakirodalmi források kiválasztását és feldolgozását megismertetni és elsajátíttatni. Ennek érdekében – a tárgyat hallgató doktoranduszok doktori témájához tartozó területeken – számba vesszük a lehetséges forrásköröket, és áttekintjük ezek szelektálására és felhasználására vonatkozó gyakorlatot. Törekszünk olyan készség kialakítására, amelynek segítségével a hallgatók önállóan dönteni tudnak a hazai és nemzetközi szakirodalom kiválasztására és értékelésére. Ennek során bemutatjuk a legfontosabb digitális adatbázisokat, és ezek kezelésének módját.

A tanórán az alábbi ismeretköröket tekintjük át:

1. A tudományos közlemények sajátosságai, a tudományosság – doktori szintre vonatkozó – kritériumai. A PhD értekezés tudományos, tartalmi követelményei
2. A tudományos művek témaválasztása és a lehetséges szakirodalom (levéltári) források köre. Az „új” tudományos eredmény követelménye és a szakirodalom kiválasztás, kritikai feldolgozása
3. A levéltári források jelentősége, alkalmazásának területei, hazai és nemzetközi elérhetőségeik
4. A szakirodalom összegyűjtése, a feldolgozás módja, az idegen nyelvű források felhasználása
5. A szakirodalom feldolgozása a gyakorlatban: az adatbázisok kezelésének módja, a legfontosabb digitális gyűjtemények, katalógusok bemutatása
6. Kutatási módszerek: értekezés és tézisírási technikák.

Évközi tanulmányi követelmények: előadások látogatása, egy tanulmány készítése a választott doktori tárgykörben

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre kötelező tananyag:

Gyurgyák János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve. Harmadik kiadás. Osiris Kiadó. Budapest, 2018. 83-100., 116-138., 259-276. oldalak.

Ajánlott irodalom:

A jog tudománya. Tudománytörténeti és tudományelméleti írások, gyakorlati tanácsokkal. (Szerk.: Jakab András-Menyhárd Attila) HVG-ORAC. Budapest, 2015.

Egyházjogi diszciplináris kutatások módszertana

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: 1

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Köbel Szilvia

Oktató(k): Dr. habil. Köbel Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzuson a doktori képzésben résztvevő hallgatók megismerhetik az egyházjognak a jogtudományon belül diszciplinárisan szerteágazó területeit. Az egyes témakörök nem a graduális képzésben alkalmazott tételesjogi felosztáson alapulnak, hanem a kutatások során feltáruló egy-egy kérdés elmélyítésére fókuszálnak. A kurzus célja ezzel az, hogy a PhD hallgatók a saját kutatásaikhoz kapjanak további ösztönzést.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Dr. Kovács J. István egyházjogi munkássága.
2. Ius supremae inspectionis, ius advocatiae – egykor és ma. (Az állam egyházak feletti felügyeleti és védelmi jogának közjogtörténeti és aktuális jogdogmatikai kérdései.)
3. Bibó István és a protestantizmus.
4. Abraham Kuyper felfogása az állam és egyház kapcsolatáról Hollandiában.
5. Református házassági jog Erdélyben a XIX. században.

Évközi tanulmányi követelmények: Óralátogatás, referátum elkészítése

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

- Köbel Szilvia: Egy élet prédikációja: Kovács J. István (1880-1965) portréja. In: Petrás Éva (szerk.) A 20. századi magyar protestáns közéletiség arcképcsarnoka Budapest, Barankovics István Alapítvány - Gondolat Kiadó, 2021. 83-110. o.
- Köbel Szilvia: „Szeretett magyar népünk szocializmust építő munkája támogatására”. Az 1967. évi református zsinati törvények margójára. In Küzdelem a lelkekért. Pártállam és egyházak a hosszú hatvanas években. Szerkesztők: Erdős Kristóf – Szuly Rita – Tabajdi Gábor – Wirthné Diera Bernadett. Budapest, 2022. Kiadó: Nemzeti Emlékezet Bizottsága. 281–314. ISBN: 978-615-5656-43-9.
- Kukorelli István: Bibó István láthatatlan alkotmánya. Budapest, Gondolat Kiadó, 2019.
- Leon van den Broeke - George Harinck: The Liberal State, the Christian State and the Neutral State: Abraham Kuyper and the Relationship between the State and Faith Communities. Glossa Iuridica, 2020/3-4.
- Nagy, Péter: Erdélyi református házassági bíráskodás a Házassági Főtörvényszék fennállása idején. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, 2021.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Interdiszciplináris jogtudományi kutatás

A tantárgy megnevezése - (angolul): Interdisciplinary legal research

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 2

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Rixer Ádám

Oktató(k): Prof. Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Valaminek az interdiszciplináris megközelítése azt jelenti, hogy az adott probléma vizsgálatát újfajta, több tudományág vagy szakterület módszereit és fogalmait összehangolni törekvő szemlélettel, megközelítéssel végzik. A kurzus célja, hogy a hallgatók felismerjék az interdiszciplináris megközelítés jelentőségét, és tudatosabban vizsgálják kutatási tárgyaikat új nézőpontokból, intenzívebben keressék saját kutatásaik határterületeit, azok más tudományterületekkel való összekapcsolódásának lehetőségeit, belátva ezek közvetlen tudományos hasznait, előnyeit. Cél továbbá a más tudományágak, illetve tudományterületek iránti nyitottság erősítése; annak bemutatása, hogy a jogi posztmodernben egyre inkább a hibrid, vegyes formák válnak dominánssá, a tételes jogban és a tudományban is. Végző soron a folyamatos módszerbeli megújulás képességének kialakítása az az eredmény, amely utóbb majd visszaigazolja a kurzus létjogosultságát.

A kurzus az interdiszciplinaritás általános jellemzőin túl részletesebben is bemutat néhány új, „köztes” diszciplínát – azok jellemzőinek behatóbb vizsgálatával jutva el az általánosítható tapasztalatokig, előmozdítva a hallgatók saját kutatásaik irányával, lehetséges módszereivel kapcsolatos tudásának bővülését, és a majdani doktori értekezéssel kapcsolatos egyes stratégiai döntések megalapozását is. A választott interdiszciplináris területek közös jellemzői, hogy egyrészt kellően tág vizsgálati horizontot biztosítanak, másrészt pedig egyértelműen olyan kortárs problémákkal is összekapcsolhatóak, melyek a hallgatók jelentős részének kutatási témájával is – legalább részben – összefüggenek. Feltétlenül ilyennek tekinthető – egyebek mellett – a *jó kormányzás* kérdésköre, a *különböző válságok értelmezésével* foglalkozó tudományterület, a *jog és szépirodalom* irányzat, vagy éppen a most terebélyesedő, ám egyúttal helyét is kereső *identitástudomány*, vagy éppen az *integritástudomány*. Szintén izgalmas kérdés, hogy *milyen módon érdemes kutatni magát a tudományt*, azaz valamely tudományterület pillanatnyi sajátosságait, új irányait, főbb kortárs jellemzőit. Napjainkban minden tudományos igényű kutatás megkerülhetetlen eleme továbbá a *digitalizáció* is: a kutatás tárgyaként és eszközként is nő a jelentősége – és ma már egyre inkább a keretek közé szorítása, racionális használata válik feladattá. A felsorolt területek, és a kurzuson érintett további interdiszciplináris tudományterületek egyik közös jellemzője, hogy azok nem csupán a közjog körébe tartozó területek képviselői számára jelentenek jól értelmezhető új diszciplináris kereteket, hanem a magánjogi területek képviselői számára is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogrendszerek és a jogtudomány átalakulása - általánosságban. A multi-, inter- és transzdiszciplinaritás jelentősége
2. A magyar jogrendszer, illetve a magyar közigazgatás átalakulásának értelmezési lehetőségei: új résztudományok megjelenése a jogtudományban és a közigazgatástudományokban
3. Jog és szépirodalom, jog és érzelmek, a pszichológiai megközelítések térnyerése. A digitális átalakulás jelentősége és következményei
4. A civil és vallási jelenségek tudományos megragadásának új lehetőségei az állam- és jogtudományok körében
5. Az interdiszciplinaritás hatása a tudományos eredmények disszeminációjára

Évközi tanulmányi követelmények:

Egy szóbeli kiselőadás és egy írásbeli beadandó

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Kötelező irodalom:

Platsas, Antonios E. (2015): *Law in the Spirit of our Age: Between Modernity and Postmodernity?* JOURNAL OF THE UNIVERSITY OF LATVIA. LAW / LATVIJAS UNIVERSITATES ZURNALS. JURIDISKA ZINATNE, 2015/8, 207.

Rixer, Ádám (2020): *A keresztény szabadság jogi és teológiai fogalma.* ACTA HUMANA: HUNGARIAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS PUBLICATIONS, 8(3), pp. 139-168.

Rixer, Ádám (2020): *A magyar közigazgatási jogtudomány értékelésének szempontjai.* Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, pp. 71-90.

Rixer, Ádám (2019): *A közigazgatás új iránya: a személyesség.* ÚJ MAGYAR KÖZIGAZGATÁS, 12(4), pp. 1-16.

Rixer, Ádám (2017): *A magyar közigazgatási jogtudomány kognitív csapdái.* In: Homicskó, Árpád Olivér; Szuchy, Róbert (szerk.): *Studia in honorem Péter Miskolczi-Bodnár 60.* Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, pp. 441-456.

Rixer, Adam (2021a): *Administrative Jurisprudence as a Popular Science in Hungary.* ZBORNİK RADOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD), 55(1), pp. 313-334.

Rixer, Ádám (2017): *Public Administration and Literature.* PUBLIC GOVERNANCE ADMINISTRATION AND FINANCES LAW REVIEW, 2(2), pp. 5-29.

Rixer, Ádám (2016): *The Refugee Issue in Science and Arts in Contemporary Hungary.* In: Rixer, Ádám (ed.) *Migrants and Refugees in Hungary: a legal perspective.* Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, pp. 11-36.

Rixer, Ádám (2014): *The Scientific Analysis of Hungarian Public Administration: New Trends and Methods.* MEDNARODNA REVIIJA ZA JAVNO UPRAVO / INTERNATIONAL PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW, 12(1), pp. 79-89.

Ajánlott irodalom:

Rixer, Ádám (2023): *The legal aspects of the relationship between public administration and civil society in Hungary.* In: Pastuszko, Grzegorz (ed.): *Rule of Law.* Warszawa, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, pp. 125-180.

Rixer, Ádám (2022): *Academic associations in the field of administrative sciences in Central and Eastern Europe, or what could be the medium-term objectives of the newly established Central and Eastern European Society for Administrative Sciences?* INSTITUTIONES ADMINISTRATIONIS - JOURNAL OF ADMINISTRATIVE SCIENCES, 2(1), pp. 171-187.

Rixer, Ádám (2018): *The Typology of Religious Extremism.* ADVANCES IN SOCIAL SCIENCES RESEARCH JOURNAL, 5(12), pp. 519-531.

Rixer, Ádám (2017): *Public Administration and Literature.* PUBLIC GOVERNANCE ADMINISTRATION AND FINANCES LAW REVIEW, 2(2), pp. 5-29.

Rixer, Ádám (2015): *Administrative Simplification. The Case of Hungary.* ACTA UNIVERSITATIS SAPIENTIAE LEGAL STUDIES, 4(1), pp. 81-95.

Rixer, Ádám (2012): *Features of the Hungarian Legal System after 2010.* Budapest, Patrocinium.

Rixer, Ádám (2010): *Religion and Law = Vallás és jog.* Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, 193 p.

De lege ferenda javaslatok megfogalmazása

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 2

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Cziné Ágnes

Oktató(k): Prof. Dr. Cziné Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A doktorandusz hallgatóknak el kell sajátítani azokat a tudományos életben a fokozatszerzéshez, tudományos dolgozat, cikkek, tanulmányok, monográfiák megírása esetén is feltételként szereplő, de egyáltalán a tudományos cikkek megírása esetén megkívánt szerkesztési és tartalmi követelményeket. Ehhez nyújt segítséget a de lege ferenda megfogalmazását megalapozó elméleti és gyakorlati tudás megszerzése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1.A de lege lata és de lege ferenda fogalma
- 2.A de lege ferenda megfogalmazásának az előfeltételei a kutatási menetének szerkezeti felépítése, kutatási módszerek fontossága)
3. A de lege ferenda megfogalmazásának az előfeltételei a kutatási menetének, a dolgozat belső arányossága, statisztikai adatgyűjtés és levéltári kutatás fontossága.
- 4.Gyakorlati példák, feladatokon (konkrét példák, cikkeken keresztül a de lege lata és a de lege ferenda megfogalmazásának szempontrendszerei
(hatályos jogszabályok, szakirodalomban nemzetközi kutatásokban és hazai kutatásokban megjelent tudományos álláspontok megjelenítésének a jelentősége)
- 5.A hallgatók részére személyre szabottan a kutatási területekhez kapcsolódó témák kiadása, a de lege lata és a de lege ferenda megfogalmazásához vezető főbb szempontrendszerek megbeszélése

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív közreműködés, a kötelező irodalom megbeszélése kapcsán és feladat teljesítése, konkrét de lege ferenda javaslat megfogalmazása egy konkrét feladat kapcsán

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

De lege ferenda javaslat megfogalmazása egy konkrét téma kapcsán

Kötelező irodalom:

Trócsányi László: A közigazgatási bíráskodás: de lege lata és de lege ferenda - Adalék egy jogalkotási kísérlethez. Magyar Jog, 2020/2., 88-94. o.

Cziné Ágnes: Szerelmi téboly ellen nincs büntetőjogi védelem. In: Homoki-Nagy, Mária; Karsai, Krisztina; Fantoly, Zsanett; Juhász, Zsuzsanna; Szomora, Zsolt; Gál, Andor (szerk.) Ünnepi kötet dr. Nagy Ferenc egyetemi tanár 70. születésnapjára Szeged, Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2018. 199–204. o.

Udvarý Sándor: A közérdekű és társult perek a polgári perrendtartásban. Jogtudományi Közlöny, 2018/5., 221-230. o.

Ajánlott irodalom:

Ott István: Gondolatok az internetes kihívásokról, de lege ferenda. Ügyészek Lapja, 2022. 29. évf., 3. sz., 5–13. o.

Martin Stierle: A De Lege Ferenda Perspective on Artificial Intelligence Systems Designated as Inventors in the European Patent System. GRUR International, 2021, Vol. 70, Issue 2, 115–133. o.

Pogácsás Anett – Szilágyi Pál – Lángos Petra Lea – Kovács Krisztián: 'De lege ferenda' - Válogatott tanulmányok joghallgatók tollából - 2016

Tudományos és kutatási etika

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 2

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Tóth J. Zoltán

Oktató(k): Prof. Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy a tudományos kutatással és oktatással kapcsolatos etikai kérdéseket vizsgálja. Arra törekszik, hogy a doktoranduszhallgatókat megismertesse a tudomány művelésének erkölcsi aspektusaival, az etikátlan kutatói magatartásokkal és azok elkerülésének „jó gyakorlataival”. Különös hangsúlyt helyez a tudományos módszerekkel való manipuláció felismerésére, ezen belül is a hamisításra és a plágiumra. A „szürke zóna” kérdéseivel külön is foglalkozunk, melynek során a jogszerű, de a kutatói teljesítmény értékelését tisztességtelenül befolyásoló magatartásokat elemezzük. A tárgy egyik fontos célja az etikus kutatói magatartásra való nevelés, a tudományetikát sértő magatartások elítélésének bensővé tétele, de azok tudománybeli következményeinek tudatosítása is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tudományetika tudományszociológiai alapjai. A tudományos módszer.
2. A kutatói előmenetel problémái. A szerzői elsőség és a tudományos névum kérdései. Máté-effektus a tudományban. Nyelvi hátrány. Földrajzi és nemzetiségi előítéletek. „Publish or perish.”
3. Plágium, hamisítás, ghostwriting. Idézési szabályok. A társszerzőség etikai kérdései.
4. Szerzőség feltüntetése a repozitóriumokban. A lektori tevékenység etikai problémái. A konferenciákon történő részvétellel kapcsolatos informális elvárások.
5. A Sokal- és a Boghossian-ügy. A jogtudomány speciális etikai kérdései.

Évközi tanulmányi követelmények:

Beadandó dolgozat írása egy előre megbeszélt tudományetikai témában.
Az órák látogatása.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Kötelező irodalom:

Mark Israel, Iain Hay: Research Ethics for Social Scientists. SAGE, London, 2006, pp. 1-39., 112-144.
Yuehong (Helen) Zhang: Against plagiarism. Springer, 2016, pp. 3-10, 105-145.

Ajánlott irodalom:

Robert K. Merton: The Matthew Effect in Science. In: Science, Vol. 159, pp. 56-63 (1968)
Alan D. Sokal – Jean Bricmont: Intellectual Impostures. Profile Books, London, 1998

A jogösszehasonlító kutatás módszertana

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 3

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Boóc Ádám egyetemi tanár

Oktató(k): Prof. Dr. Boóc Ádám egyetemi tanár

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat a jogösszehasonlító kutatás módszertanába bevezesse, megismertesse őket a legfőbb metodikai kérdésekkel. A kurzus során olyan szakmai ismeretek átadása a fő cél, amelyek jogágtól függetlenül jól alkalmazhatóak a jogtudományi kutatások során. A kurzus alatt a hallgatók készítenek egy házidolgozatot, melyben már alkalmazni tudják a jogösszehasonlító módszertant.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános bevezetés.
2. A jogösszehasonlítás fogalma, rendszere.
3. A jogösszehasonlító módszertan főbb elemei.
4. A jogösszehasonlító módszertan hasznosítási lehetőségei.
5. Felkészülés a házidolgozatra, konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények:

- részvétel az órákon
- házi dolgozat, prezentáció elkészítése

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Kötelező irodalom:

G. Samuel: An Introduction to Comparative Law Theory and Method. Oxford and Portland, Oregon, 2014.
K. Zweigert – H. Kötz: An Introduction to Comparative Law. Oxford, 1998.
R. David: A jelenkor nagy jogrendszerei. Budapest, 1977.

Ajánlott irodalom:

A foglalkozásokon kerül meghatározásra.

Bíróági ítéletek tudományos elemzése

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 3

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bírósági határozatok meghatározott időszakra vonatkozó átfogó vizsgálata lehetővé teszi annak megállapítását, hogy a jogalkotó akarata miként érvényesül a bírói gyakorlatban, a bírói jogalkalmazás megfelel-e a törvény akaratának. Arra is választ ad, hogy egy adott országban egységes-e a jogalkalmazás, vagy előfordul, hogy a helyi bíróságok másként értelmezik a jogszabályokat. Fontos kérdés ezen belül, hogy az ítéleti indokolások színvonalát hogyan lehet mérni. A kurzus arról ad tájékoztatást, hogy milyen módon lehet hozzájutni a bírósági határozatokhoz, hogyan kell azokat kutatni annak érdekében, hogy objektív eredményekhez jussunk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Milyen jellegű forrás tudományos munkában a bírósági határozat? A bírósági döntéseket tartalmazó döntvénytárak, mint másodlagos jogi források megismerése.
2. Milyen módon juthat a kutató bírósági határozathoz? A jogi adatbázisokban számtalan bírósági döntés található, a mintavétel szempontjainak meghatározása.
3. Hogyan kell aktakutatást végezni? Példák a Kúri joggyakorlat-elemző munkája alapján.
4. Az aktakutatás eredményeinek publikálása, értelmezése, következtetések levonása. Az ún. „ingadozó bírói gyakorlat” veszélyei.
5. Gyakorlati példák a büntetőbírói határozatok kapcsán. PhD értekezések bemutatása, kritikai elemzése, amelyek jelentősen támaszkodtak a bírósági ítéletek feldolgozására a büntető jogalkalmazás bemutatása során.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Kötelező irodalom:

MacCormick, Neil D. – Summers, Robert S. (eds.): Interpreting statutes: a comparative study. Dartmouth Publishing Company, Aldershot [etc.], 1991.

Zódi Zsolt: A bírósági ítéletek adatbázisa mint Big Data. Statisztikai Szemle, 2017. 95. évf. 5. sz. 505–513. o.

Ajánlott irodalom:

Tóth J. Zoltán: A dogmatikai és a jogirodalmi értelmezés a magyar felsőbbbírósági gyakorlatban. In: Bódig Mátyás – Zódi Zsol (szerk.): A jogtudomány helye, szerepe és haszna. Magyar Tudományos Akadémia Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete – Opten Informatikai Kft., 2016. 221–238. o.

Zódi Zsolt: Jogirodalomra történő hivatkozás a bíróságok ítéleteiben. A jogtudomány és a „népi dogmatika” In: Bódig Mátyás – Zódi Zsol (szerk.): A jogtudomány helye, szerepe és haszna. Magyar Tudományos Akadémia Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete – Opten Informatikai Kft., 2016. 239–257. o.

Kutatásszervezés

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: 3

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktató(k): Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy segítséget kíván nyújtani a PhD hallgatók számára ahhoz, hogy kutatásaikat racionálisan szervezzék.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kutatás előzményeinek feltárása (korábbi releváns kutatások, jogi háttér elemzése, hazai és külföldi jogesetek feltárása, a célzott anyaggyűjtés fontossága).
2. Kutatási kérdések és hipotézisek. A főtémához kapcsolódó további kérdéskörök meghatározása és vizsgálata. [Témaválasztás és indoklása (relevancia: miért érdekes?, Mit akarok mondani?), Általánosíthatóság és további kutatási lehetőségek.]
3. A doktori iskolai képzésben oktatott tárgyak keretében a választott főtémát és a kapcsolódó kérdéskörök valamelyikét érintő jogi kérdések kutatása, elemzése és tanulmányban való feldolgozása.
4. Közös gyökerű publikációk készítése (Etikai kérdések, A különböző publikációs helyszínek előnyei és hátrányai).
5. Kreditgyűjtés a kutatás szolgálatába állítva (konferencia részvétel, konferencia ismertető, recenzió, rövid tanulmányok, tanulmány sorozatok, stb.) Megvalósíthatóság: költség-haszon elemzés, időigény, költségvetés, pályázati lehetőségek

Évközi tanulmányi követelmények:

Munkaterv elkészítése a 8 féléves képzésre, az egyes félévekben elvégzendő tudományos feladatok és a megszerezhető kreditek listázásával.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Sik Endre, Simonovits Bori: Feladatgyűjtemény a társadalomkutatás módszertanához ELTE TáTK

Ajánlott irodalom:

Kvantitatív módszer a jogtudományi kutatásokban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 4

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató(k): Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a doktorjelölt hallgatókat bevezesse a kvantitatív kutatások alapjaiba. A tudományos kutatások során fontos, hogy a hallgatók ismerjék a különböző kutatási módszertanokat, így a kvantitatív kutatás alapjait is. A tantárgy során betekintést nyernek a hallgatók a legfontosabb szempontokba, amelyek a kvantitatív kutatás alapjait jelentik. A jogi szövegek vizsgálatakor is fontos szempont lehet a kvantitatív szövegelemzés és szövegbányászat. A kurzus betekintést ad a kvantitatív szövegelemzés és szövegbányászat alapiba, feladatiról és módszereiről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A szövegbányászati technikák alkalmazása a gyakorlatra.
2. Alkotmánybírói határozatok kulcsszavas elemzése.
3. Szövegek gépi összehasonlítása.
4. Módszertani megoldások a kutatási gyakorlatban.
5. Szövegek összehasonlítása.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Kötelező irodalom:

Empirikus jogi kutatások (szerkesztette: Jakab András – Sebők Miklós). Osiris Kiadó. MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont. Budapest. 2020.

Ajánlott irodalom:

Jane Stokes: A média- és kultúra- kutatás gyakorlata. Gondolat Kiadó. PTE Kommunikációs- és Médiatudományi Tanszék. Budapest – Pécs, 2008.

Empirikus kutatás a jogtudományban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: 4. félév

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Osztovits András

Oktató(k): Prof. Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a jogi témákra vonatkozó empirikus társadalomtudományi kutatások, valamint a jogászi-jogtudományi gondolkodásban az empirikus módszerek és eredmények felhasználásának bemutatása. A hagyományosnak tekinthető módszerek mellett kitér a legújabb eszközökre is, például jogi szövegek automatizált szövegelemzésére, vagy a bírósági ítéletek kereszthivatkozásainak hálózatelemzésére. Cél az is, hogy a doktoranduszok el tudják dönteni, kutatási témájukhoz melyik módszer tudja a legnagyobb segítséget adni és azt használni is tudják.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az empirikus jogi kutatások alapjai
2. A statisztikai megközelítés
3. A jogi szövegek mint big data
4. A jog szociológiai kutatása
5. A jog gazdasági elemzése

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Kötelező irodalom:

Jakab András – Sebők Miklós (szerk.): Empirikus jogi kutatások. Osiris, 2020, Budapest

Ajánlott irodalom:

Jakab András – Menyhárd Attila (szerk.): A jog tudománya. Tudománytörténeti és tudományelméleti írások, gyakorlati tanácsokkal. Hvgorac, 2015, Budapest

A tisztesség követelménye a fogyasztóvédelemben és a versenyjogban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktató(k): Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy - a tisztesség követelményének és a tisztességtelenség tilalmának általános polgári jogi előírásaira építve - két speciális területen mutatja be azt, hogy a jogalkotó hogyan értelmezi és a joggyakorlat hogyan alkalmazza a tisztesség fogalmát. A fogalomtisztázást követően a tisztességtelenség speciális jogkövetkezményei is áttekintésre kerülnek

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tisztesség történeti gyökerei és polgári jogi követelménye.
2. A tisztességtelen verseny története és hatályos szabályai. A tisztességtelen magatartást általában tiltó generálklauzula. A tisztességtelenség az egyes típusállásokban. Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés.
3. A tisztességtelen verseny normáiba ütköző magatartással szembeni fellépés.
4. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma.
5. Sajátos felelősségi szabályok a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat esetén.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Miskolczi Bodnár Péter: Miért legyek tisztességes? In Nézetek, vélemények az etikus közgazdasági gondolkodásról Az etikus közgazdasági gondolkodás és a versenyképesség Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest 2016.
- Miskolczi Bodnár Péter: A jóhiszeműség és tisztesség elve. A tisztesség követelménye és a tisztességtelen magatartás polgári jogi tilalma 13-111. old. in Az üzleti jog egyes modern kihívása (szerk. Szuchy Róbert) Patrocinium Budapest 2017.
- Miskolczi Bodnár Péter: A Versenytörvény magyarázata KJK-Kerszöv Kiadó, Budapest 2002., 545 old.
- Miskolczi Bodnár Péter: Versenyjog UNIÓ Kiadó, Budapest 2004. 311 old.
- Miskolczi Bodnár Péter: Visszaélés gazdasági erőfölénnyel 280-320. old. In Kommentár a Tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozások tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez (szerk.: dr. Juhász Miklós- Ruszthyné dr. Juhász Dorina – dr. Tóth András, Gazdasági Versenyhivatal, Budapest 2015.)
- Miskolczi Bodnár Péter: A gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel kapcsolatos joggyakorlatról Gazdaság és Jog 1999. évi 3. szám 3-8. old.

- Miskolczi Bodnár Péter: A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma Patrocinium Kiadó, Budapest 2011.
- Miskolczi Bodnár Péter: A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma 289- 328. old.
in: Magyar fogyasztóvédelmi magánjog – európai kitekintéssel Szerk.: Szikora Veronika
Fogyasztóvédők magyarországi egyesülete, Debrecen, 2010
- Miskolczi Bodnár Péter: Fogyasztóvédelem az új Ptk.-ban Magyar Jog 2018, 11. 593-604. o.

Ajánlott irodalom: -

A tisztességes eljáráshoz való jog

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: nappali 10/levelező 4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Szabó Imre

Oktató(k): Prof. Dr. Szabó Imre

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A polgárnak ma már az alapvető jogai közé sorolják a jogállami berendezkedésű államok a tisztességes eljáráshoz való jogát. Ez a jog komplex követelményként jelenik meg az állam szerveivel szemben.

Eljárási garanciák jogszabályi meglétét és azok tényleges érvényesülését jelenti. A kurzus lehetőséget nyújt azon eljárási alapelvek kifejtésére és a polgári perbeli tényleges érvényesülésük bemutatására, amelyek érvényre juttatják az eljárási igazságosság megvalósításának követelményét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A kurzuson pro és kontra bemutatásra kerülnek azok a nézetek, amelyek ütköznek a tekintetben, hogy a polgári perrendtartás rendszerváltozást követő módosításai és paradigma váltása következtében a bírói tényállás-kutatás lehetőségének szinte teljes kiiktatása a törvényből, helyes vagy helytelen volt-e. Anyagi igazság vagy eljárási igazságosság?

A tisztességes eljárás szubjektív értékelésének problematikája – mikor tartja a fél a bírót tisztességesnek és mikor tisztességtelennek? A bírói tájékoztatási kötelezettség teljesítésének nehézségei, keretei, veszélyei. Hol vannak a hivatáserkölcsei követelmények határai? Az egyes előadások témái:

1. Az emberi jogok fogalma, rendszere, fejlődése.
A jogállam eszméje (Rechtsstaat; rule of law).
2. A jogalkalmazás törvényessége, a jogbiztonság követelménye.
A bírósághoz fordulás joga.
3. A bírói függetlenség és pártatlanság.
Az eljárási igazságosság.
4. A gyengébb fél „támogatása” (költségkedvezmények, jogi képviselő).
5. A tisztességes eljárás és az egyéb alapelvek érintkezése (a közvetlenség, szóbeliség, az anyanyelv vagy regionális nyelv használatához való jog és a nyilvánosság elvi követelményei).

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: -

1. Szabó Imre: A polgári peres eljárás alapelvei. In: Osztovits András (szerk.): Polgári eljárásjog I. A polgári per általános szabályai. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2013. 380 p. ISBN 978-963-258-209-2, 21 – 48. p.

Ajánlott irodalom:

2. Szabó Imre: A polgári peres eljárás alapelvei. In: Osztovits András (szerk.): Polgári eljárásjog I. A polgári per általános szabályai. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2013. 380 p. ISBN 978-963-258-209-2, 21 – 48. p.
3. Szabó Imre: A hatékonyság megvalósítható cél vagy eljárási elv? In: Harsági Viktória – Wopera Zsuzsa (szerk.): Az igazságszolgáltatás kihívásai a XXI. században. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2007. 453 p. ISBN 978-963-258-006-7, 363 – 378. p.
4. Szabó Imre: Szakértelem és felelősség. Jogtudományi Közlöny 2017/9. 373-385. p.

Az energiajog legújabb kihívásai

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Szuchy Róbert

Oktató(k): Prof. Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az energetikai jogi szabályozás és az új technológiák új kihívások elé állítják nem csak a mérnököket, hanem a jogászokat is. Ahhoz, hogy az új technológiák illeszkedni tudjanak a jelenlegi szabályozási környezetbe, valamint hogy a szabályozási környezet nem jelentsen korlátot a technológiai fejlődésnek, nemcsak a jogalkotót, de a jogalkalmazókat is új kihívások elé állítják. Jelen tárgy elsődleges célja, hogy betekintést adjon ezen új technológiák világába és hogy áttekintésre kerüljenek azok a jogi megoldások és problémák, amelyekkel ezen új technológiák által felszínre kerülnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az intelligens rendszerek meghatározása
A technológiai lehetőségek áttekintése
2. Intelligens hálózatok és a kapcsolódó jogi keretek
3. Intelligens rendszerek, intelligens mérés, intelligens elosztás
Intelligens rendszerek jogi keretei az USA-ban.
4. Smart Systems és az EU
5. A szabályozás korlátai és kihívásai

Évközi tanulmányi követelmények:-

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

SZUCHY Róbert: A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályok fejlődése és jövője, Budapest, Magyarország : Patrocinium Kiadó (2017)

Az órai segédanyagok

Ajánlott irodalom:

SZUCHY Róbert: Az intelligens energetikai rendszerek szabályozási kérdései In: Homicskó, Árpád Olivér (szerk.) Egyes modern technológiák etikai, jogi és szabályozási kihívásai, Budapest, Magyarország : Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, (2018) pp 179-198.

Irányzatok az állam- és jogtudományokban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István

Oktató: Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a doktori iskola általános programjához kapcsolódik. Célja, hogy a szervezett doktori képzésben részt vevő nappali és levelező hallgatók megismerkedjenek az állam- és jogtudományban honos legfontosabb elméleti álláspontokkal és módszertani irányzatokkal. A kurzus a módszertani ismeretkörhöz illeszthető, mert a doktorandusz hallgatók által preferált jogtudományi és államtudományi irányzatokat elemzi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogösszehasonlítás és a funkcionalizmus, mint módszer
2. A normatív metódus, az empirikus, szociológiai módszer
3. A hermeneutikai elemzés; a történeti kutatási módszer
4. Jogtárgy-harmonikus elemzés; aeduktív-induktív elemzés
5. Dogmatikai elemzés; a módszer-tisztaság felfogása

Évközi tanulmányi követelmények:

A hallgatók foglalkozásokon való részvétele kötelező

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Fekete Balázs: A modern jogösszehasonlítás paradigmái. Kísérlet a jogösszehasonlítás történetének új értelmezésére. Gondolat. Budapest, 2011.

Ajánlott irodalom:

Somssich Réka: Egységes jog - egységes értelmezés?, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2016. 286 p. (ELTE Jogi Kari Tudomány; 37.)

Stipta István: A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve. A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára 57. (Sorozatszerkesztő: Balogh Elemér). Pólay Elemér Alapítvány Szeged, 2015. 264 p.

Orvosi felelősség

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató(k): Prof. Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A képzés során a hallgató megismeri az orvosi felelősség különböző formáit. Megismeri a betegjogokat, amelyeket minden körülmény között meg kell tartania az orvosnak, és amelynek megsértése adott esetben jogkövetkezményeket vonhat maga után. A hallgató képes lesz megkülönböztetni egymástól az orvosi felelősség különböző formát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az orvosi felelősség általános szabályainak bemutatása.
2. Az orvos etikai felelősségének elhatárolása a jogi felelősségtől. Az orvosi jogviszony alapja, az orvos helye a gyógyítás rendszerében
3. Betegjogok és érvényesítésük. Az orvos jogai és kötelezettségei.
4. Az orvos polgári jogi felelőssége. Az orvos munkajogi felelőssége. Az orvos szabálysértési felelőssége. Az orvos büntetőjogi felelőssége.
5. Orvosi felelősségbiztosítás. Az orvos biztosítóval szembeni felelőssége. A hálapénz a magyar egészségügyben

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 97. p

Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Bevezetés a társadalombiztosítási jogba. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2019. 1 – 73. pp.

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

Dr. Homicskó Árpád Olivér: A háziorvosi betegellátás elemző bemutatása. In.: Hagyomány és érték. Állam- és jogtudományi tanulmányok a Károli Gáspár Református Egyetem fennállásának 20. évfordulójára. Szerkesztette: Dr. Antalóczy Péter. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2013. 296 – 303 pp.

A szabad orvosválasztás jogszabályi háttere. Med. et Jur. 2012. évi I. szám.

Ajánlott irodalom: -

Prezentációs gyakorlat

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Jakab Éva

Oktató(k): Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a tudományos előadások elkészítésének alapvető ismereteit és tapasztalatait közvetíti, bevezetést és konstruktív szakmai-módszertani támogatást kínál a doktorandusz hallgatók számára szakmai-tudományos konferencia-előadások írásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy részben elméleti ismereteket, részben gyakorlati készségeket, kompetenciákat közvetít, illetve fejleszt. A félévi óraszám-keretnek mintegy egyharmada szolgál elméleti, megalapozó ismeretek előadás formájában való megismertetésére. Az óraszám kétharmada viszont arra fordítódik, hogy a hallgatókat interaktív módon, egy konkrét, éppen aktuális doktorandusz-konferenciára készülő, a saját kutatási területükből elkészítendő tudományos előadás kéziratának megírását segítve vezesse be a tudományos munka eme műfajának rejtelseibe.

Az elméleti alapok megismerése, közös megvitatása után a hallgatók először egy „absztraktot” készítenek, és ez kerül közös megvitatásra. Itt fontos szempont a pontos tárgymegjelölés, a probléma-felvetés és az egyéni megoldás rövid vázolója.

Ezt követően az előadás vázlatát dolgozzák ki a hallgatók, majd a bemutatás optimális módja kerül kiválasztásra és kidolgozásra (Handout, PPP). Végül a teljes előadás kerül bemutatásra és közös megvitatásra.

Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel a meghirdetett órákon, a tantárgy munkaprogramját képező tudományos előadás vitára bocsátása, a megadott határidőre való elkészítése.

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés a fent leírt módon, közös munkával elkészített előadás alapján történik.

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Reading materials Conference Presentations Technics for PhD students, szerk. József Hajdú, Szeged, 2016

Ajánlott irodalom:

Umberto Eco, Hogyan írjunk szakdolgozatot?, Partvonal, Budapest, 2012.

Felelősségi kérdések a vagyonkezelés köréből

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. Fábián Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábián Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A vagyonkezelés legáltalánosabb értelemben a tulajdonosi jogok egészének vagy egy részének átruházását jelenti. A tulajdonos ilyenkor nem közvetlenül, saját maga dönt a vagyon hasznosításának minden kérdéséről, hanem olyan személyeket vagy szervezeteket bíz meg, akik hozzáértésük révén növelhetik a tevékenység hatékonyságát, a vagyon hozamát. A tulajdonos célja a vagyonérték megőrzése és gyarapítása, míg a vagyonkezelő tevékenységéért megfelelő díjazást kap. A konstrukció kulcskérdése a kockázatok elosztása a tulajdonos és a vagyonkezelő között, hogyan érvényesülnek a tulajdonosi érdekek, és milyen felelősséggel tartozik az idegen vagyon kezelője. A kurzus a kérdéskör közjogi és magánjogi vonatkozásait egyaránt vizsgálja, mind a kezelt vagyon jellege (állami, közösségi, vagy magántulajdon), mindpedig a vagyonkezelők (állami-hivatali szervezet, állami tulajdonú gazdasági társaság, magánvállalkozás, alapítvány) tekintetében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- a vagyonkezelés tartalma
- a vagyonkezelés alapja; jogszabály, szerződés
- a kezelt vagyon jellege; ingatlan, értékpapír, működő vállalkozás
- az állami vagyon kezelése (működtetése)
- a magánjog vagyonkezelői tartalmú intézményei (bizalmi vagyonkezelés, földhaszonbérlet, mezőgazdasági megbízás/vállalkozás)
- vagyonkezelő alapítványok

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlati

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

Szladits: Magyar magánjog (egyres szerződések)

A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal. Szerk.: Vékás Lajos

Sándor István: A bizalmi vagyonkezelés és a trust. HVG-Orac 2014.

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény

A vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: (ha vannak!)

Állam és egyház kapcsolata az Európai Unió országában: modellek, alternatívák

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Birkás Antal, PhD

Oktató: Dr. habil. Birkás Antal, PhD

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félév során részletes bemutatásra kerülnek az állam és az egyház(ak) kapcsolatainak lehetséges formái, a különböző modellek és alternatívák sajátosságai. Mindezt tagállamonkénti bontásban, az előadást és a szemináriumi formát vegyesen alkalmazva tesszem, illetve tesszük (a fogalmi tisztázás és a történeti áttekintés után az egyes modellekhez tartozó tagállami példákat vesszük sorra, a legfontosabb sajátosságok kiemelésével, egységes szempontrendszer alapján).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kurzus ismertetése, a követelmények és az irodalom megbeszélése; a kiselőadások beosztása, ill. megbeszélése. Fogalmi tisztázás I-II. Az állam fogalma (jogi-politológiai és teológiai megközelítés). Az egyház fogalma (teológiai és jogi megközelítés). Állam és egyház kapcsolata az Európai Unió országában: főbb modellek, alternatívák. Ország-tanulmányok (Svédország)
2. Ország-tanulmányok (Finnország és Franciaország) – kiselőadások
Ország-tanulmányok (Görögország és Olaszország) – kiselőadások
Ország-tanulmányok (Németország és Ausztria) – kiselőadások
3. Magyarország I.: történeti előzmények (a rendszerváltás előtti helyzet bemutatása; a diktatúra kiépülése, koncepciók percek; a Kádár-rendszer és az egyházak)
4. Magyarország II. A rendszerváltástól napjainkig. Az új jogi/történelmi helyzet. Köznevelési rendszer. A kárpótlás folyamatának bemutatása. Aktuális változások, új „egyházi törvény”. Félév lezárása, jegybeírás.
5. Ország-tanulmányok (Finnország és Franciaország) – kiselőadások
Ország-tanulmányok (Görögország és Olaszország) – kiselőadások
Ország-tanulmányok (Németország és Ausztria) – kiselőadások

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy feltétele az aktív órai részvétel és a megtartott kiselőadás

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása: összehasonlító módszertan alkalmazása; a jogi és államtudományi ismeretek mellett politológiai, általános társadalomtudományi és teológiai ismeretek bővítése.

Kötelező irodalom:

BIRKÁS, Antal: Állam és egyház kapcsolata az Európai Unió országában: modellek, alternatívák. Patrocinium. Budapest. 2018.
ROBBERS, Gerhard: State and Church in the European Union. Nomos. Baden-Baden. 2005.
Angol nyelvű honlapok (International Religious Freedom Report anyagai).

Ajánlott irodalom:

ARMIN, Adam: Egyház és állam – Rövid történeti bevezetés a politikai teológiába. Budapest. Kálvin Kiadó. 2008.
KATUS, László: Az állam és az egyház. In: Rubicon, 2009/11-es szám, 26-31. oldalak.
KÖBEL, Szilvia (Szerk.): Az állami és a felekezeti egyházjog alapjai. Budapest. Patrocinium Kiadó. 2019.
SCHANDA, Balázs: Magyar állami egyházjog. Szent István Társulat. Budapest. 2000.

Polgár – Tagállam – Európai Unió

A tantárgy megnevezése - (angolul): Citizen – Member State – European Union

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10 / 4

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Trócsányi László

Oktató(k): Prof. Dr. Trócsányi László, Dr. Kruzslicz Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bemutassa az európai intézmények és a tagállami intézmények közötti szoros kapcsolatokat, azok erőegyensúlyát, közjogi szempontok alapján elemezze a polgárok, államok és nemzetfeletti integrációs politikai és intézményrendszer közötti kapcsolatokat.

A kurzus kitér az európai integráció fejlődésének múltbeli szakaszaira, ahogy a lehetséges jövőbeli irányok ismertetésére is. Bemutatásra kerül a nemzeti alkotmányok és az európai unió joga közötti viszony, a bírók között párbeszéd eszköze és eredményei, különös tekintettel az alkotmányos identitás (önazonosság) kérdéseire.

Bár a tantárgy alapvetően közjogi megközelítésben tárgyalja a témát, mivel a szuverenitás, az alkotmányos önazonosság vagy éppen az alkotmányosság és az alapjogvédelem, továbbá a demokrácia védelme szab irányt az elemzésnek, minthogy az uniós jog valamennyi jogterületre kihat annak átfogó közjogi vizsgálata valamennyi jogász doktorandusz hallgató számára fontos.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az integrációs folyamat történeti elemzése különös tekintettel annak jogi és politikai környezetére
2. A közösségi (uniós) jogrendszere megjelenése, annak sui generis és kvázi-föderális jellege
3. Közjogi kihívások a közösségi jogban, az alapjogvédelem és az alapvető alkotmányos elvek védelme
4. Alkotmányos kihívások a Maastrichti Szerződés megjelenését követően, szuverenitás, alkotmányos önazonosság, tagállami funkciók
5. A többszintű alkotmányosságból fakadó politikai és jogi kihívások, ezek elméleti alapjai és gyakorlati következményei

Évközi tanulmányi követelmények: referátum

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Kötelező irodalom:

BÓKA János et alii, Az Európai Unió intézményrendszere (Ludovika, 2019.)

Ajánlott irodalom:

Luuk Van MIDDELAAR, Pandemonium: Saving Europe (Agenda Publishing, 2021)

Hubert VÉDRINE, Face au chaos, sauver l'Europe ! (Liana Levi, 2019)

TRÓCSÁNYI László, Hova tovább? Elmélkedések Európáról (Károli, 2024)

A „tisztességes munka” (decent work) garantálásának globális munkajogi dilemmái

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Kun Attila

Oktató(k): Prof. Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során a hallgatók bepillantást nyernek a transznacionális munkajog legfőbb aktuális dilemmáiba; megismerik ennek a kialakulóban lévő új szabályozási térnek az elméleti hátterét, főbb aktorait, legégetőbb kihívásait, kialakulóban lévő állami és nem-állami, szabályozási és önszabályozási standardjait, regulációs mechanizmusait. A kurzus ötvözi az elméleti és az esettanulmány-alapú megközelítést. A kurzus teljesítésével a hallgatók képesek lesznek eligazodni napjaink munkajog-tudományának és munkajogi praxisának legaktuálisabb dilemmái körében. A kurzus a globális, modern gazdaság „szociális” dimenziójának alapvető dilemmáit vizsgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A „tisztességes munka” (decent work) koncepciója, kihívásai
2. Az emberi jogok érvényesülése a munkajogban
3. Vállalati önszabályozás, CSR (Corporate Social Responsibility), transznacionális kollektív alku (TCA)
4. A „Business & Human Rights” törekvések munkajogi vetülete és az emberi jogi due diligence munkajogi vetülete
5. A munkavégzés atipikus és egyéb új, alternatív formái és a tisztességes munka
Modern technológiák, digitalizáció, „sharing economy” és a tisztességes munka kihívásai

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kun Attila: Munkajogviszony és digitalizáció: rendszerszintű kihívások és a kezdetleges európai uniós reakciók In: Pál, Lajos; Petrovics, Zoltán (szerk.) Visegrád 15.0 : A XV. Magyar Munkajogi Konferencia szerkesztett előadásai, Budapest, Magyarország : Wolters Kluwer (Budapest), (2018) pp. 389-416. , 28 p

Kun, Attila: Kellő gondosság (due diligence) alapú belső átvilágítás a munkajogban, mint a transznacionális vállalatok magatartásának új zsinórmértéke, MISKOLCI JOGI SZEMLE: A MISKOLCI EGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARÁNAK FOLYÓIRATA 20 : 2 pp. 285-298. , 14 p. (2017)

Ajánlott irodalom:

“Work for a brighter future” centennial report of the Global Commission on the Future of Work (ILO, 2019)

A. Blacket and A. Trebilcock (eds.), Research Handbook on Transnational Labour Law (Edward Elgar, Cheltenham) 2015.

Sándor Lénárd (2016): Az emberi jogok és a munkajog zsinórmércéi, Opus et Educatio
<http://opuseteducatio.hu/index.php/opusHU/article/view/116/137>

Non-standard employment around the world: Understanding challenges, shaping prospects, ILO, 2016.

A digitalizáció kihívásai a munkajogban In: Homicskó Árpád Olivér (szerk.), Egyes modern technológiák etikai, jogi és szabályozási kihívásai. 217 p. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, 2018. pp. 119-138. (Acta Caroliensia Conventorum Scientiarum Iuridico-Politicarum; 22.)

Nemzetiségek a mai Magyarországon – politikai képviseletük, érdekképviseletük és jogvédelmük

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Móré Sándor

Oktató(k): Dr. habil. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja egy átfogó elméleti keret bemutatása azon főbb intézményi struktúrák tekintetében, amelyek biztosítják a nemzetiségek számára az identitásuk megőrzését, megélését és továbbfejlesztését. Ebben az elméleti keretben élesen elhatároljuk a politikai képviselet (parlamentari képviselet), az érdekképviselet (nemzetiségi önkormányzatok, szöszölók, civil szervezetek) és a jogvédelem (alapvető jogok biztosa, bíróságok stb.) intézményeit. További cél ezen intézmények tényleges tevékenységének elemzése abból a szempontból, hogy melyek azok a tényleges működés során tapasztalt problémák, amelyek változatlanul megoldandók? Továbbá milyen egyéb feladatok tűzhetők ki és milyen (intézményesített) megoldások lehetségesek e téren? A válaszok körvonalazódása érdekében vizsgáljuk a kapcsolódó magyar közelmúltbeli és hatályos jogi szabályozást a nemzetközi jogforrások, az alkotmánybíróági határozatok és az ombudsmani állásfoglalások tükrében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Fontosabb külső-belső hatások és mérőldkövek a nemzetiségi szabályozás történetében
2. A nemzetiségek képviseletére és jogvédelmére vonatkozó nemzetközi jogforrások
3. A nemzetiségekre vonatkozó szabályozás modelljei az európai országokban
4. A nemzetiségek fogalmának fontosabb univerzális és európai vonatkozásai. A nemzetiségek fogalma Magyarországon
5. A nemzetiségek parlamenti képviselete. A nemzetiségi szöszölói intézmény
6. A nemzetiségi önkormányzatok
7. A nemzetiségek jogvédelmi rendszere

Évközi tanulmányi követelmények: A témában egy évközi „házi” dolgozat készítése kötelező.

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Ajánlott irodalom:

Móré Sándor: *Nemzetiségek a mai Magyarországon – politikai képviseletük, érdekképviseletük és jogvédelmük*. Budapest, Gondolat Kiadó, 2020, 299.

Móré Sándor: *Érdemi befolyás vagy statisztaszerep? A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága az Országgyűlésben (2018–2022)*. Regio 2022/3, 110-126.

Móré Sándor: *Kollektív igényérvényesítés a nemzetiségek (alap)jogvédelmi rendszerében*. Jogtudományi Közlöny 2021/11-12, 514-523.

Móré Sándor: *A hazai nemzetiségek parlamenti részvétele – tények és lehetőségek*. Glossa Iuridica 2018/1-2, 129-157.

Móré Sándor: *A nemzetiségi önkormányzatok – tények és lehetőségek. A nemzetiségi önkormányzatok kapcsolata a közigazgatással*. Glossa Iuridica 2017/3-4, 182-230.

Móré Sándor: *A nemzetiségi szöszölói intézmény jogi kerete és működésének első két éve*. Parlamenti Szemle 2016/2, 30-51.

Móré Sándor: *A nemzetiségek országgyűlési képviseletének egyes kérdései Magyarországon*. Magyar Jog 2015/10, 584-592.

Móré Sándor: *Népszámlálási adatokhoz és konkrét létszámhoz kötöttség a nemzetiségi önkormányzatok szabályozásában*. Új Magyar Közigazgatás 2014/4, 18-22.

Móré Sándor: *Új irányok a nemzetiségi önkormányzatok létrehozásában*. Jogtudományi Közlöny 2014/9, 429-434.

Móré, Sándor: *Issues of the parliamentary representation of national minorities in Hungary*. International Journal of Public Law and Policy 2016/4, 317-332.

Móré, Sándor: *The Renewal of the Opportunities of Minority Self-Governments*. In: Ádám Rixer (Ed.): *The Roma and Public Administration in Hungary*. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK, Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely, 2015, 52-61.

Móré, Sándor: *Minority Self-Governments in Hungary*. In: András Patyi – Ádám Rixer (Eds.): *Hungarian Public Administration and Administrative Law*. Passau, Schenk Verlag GmbH, 2014, 350-363.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Felelősség az adóztatásban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. Ercsey Zsombor

Oktató(k): Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célkitűzése, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak az adóztatással összefüggő, összetett felelősségi tárgykörökről, továbbá részletesen elmélyedjenek az adóztató hatalom és az adózók vonatkozó jogainak és kötelezettségeinek jelentőségével és tevékenységének eredményeivel összefüggő kérdéskörökben.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az adóztatás állami felelőssége. Az állami feladatok ellátásához szükséges források előteremtése.
2. A jogalkotói felelősség. Az optimális adóztatás kialakítása.
3. Versenyképes, hatékony és igazságos adórendszer. Hazai és nemzetközi modellek és irányok.
4. Az adózó felelőssége. Az adókötelezettségek teljesítése.
5. Az adózói modellek. Adómorál, adócsalás és jogkövetés.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága, Budapest: Patrocinium Kiadó (2016), 274 p.

Ajánlott irodalom:

Ercsey Zsombor: Adó és felelősség, GLOSSA IURIDICA JOGI SZAKMAI FOLYÓIRAT 2: (3-4) pp. 47-77. (2015)

Felelősség az alkotmányjogban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Cservák Csaba

Oktató(k): Prof. Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A felelősség témája az alkotmányos hatalomgyakorlás és legitimáció egyik kulcskérdése. A népszuverenitás eszméje jegyében a választópolgárok saját képviseletükre felruhazzák a parlamentet, a népképviselői szerv éppen emiatt számoltathatja be a kormányzatot.

A felelősség a kormány és parlament viszonyrendszerének alapkategóriája, mely kifejezi a parlament primátusát a hatalommegosztás gépezetében. A felelősség intézménye gyakorlatilag a kormány megválasztásában és leválthatóságában váltódik ki. A további elemek, mint az interpelláció és az arra adott válasz elfogadása, a miniszterek beszámolási kötelezettsége, a kormánytagok esküvétele stb. főképp szimbolikus, járulékos jelentőséggel bírnak.

Hangsúlyozzuk, hogy a parlamenti felelősség kérdése csak parlamentáris (valamint részben a félprezidenciális) rendszerekben merül fel; a prezidenciális modell egyik lényege épp a parlament és a végrehajtó hatalom elválasztása.

A kormányzati rendszerek besorolása is részben ennek mentén történik; a parlamentáris rendszer alapja a kormány parlament előtti felelőssége. Ennek ellenpontjaként mutatható be igazán a prezidenciális modell, valamint a kettő közötti sajátos átmenetet képező félelnöki rendszer. A parlamentáris államfő (így a hazai köztársasági elnök) mozgásterét is a felelősség jelöli ki, nevezetesen annak hiánya. A miniszteri ellenjegyzéssel a kormány hatáskörrel rendelkező tagja épp a politikai felelőséget vállalja át az államfőtől. Ez természetesen nem zárja ki a köztársasági elnök jogi felelősségét.

Hazánk az elmúlt évszázadok során is élen járt a parlamentáris rendszer meghonosításában. Az 1848:III tc. a modern parlamentarizmus és polgári állam kialakulásának előhírnöke, létrehozta a független, a törvényhozásnak felelős „minisztériumot” (kormányt). A végrehajtó hatalmat a király távollétében a helytartó a minisztériumok útján gyakorolja, rendeletei csak a miniszterek egyikének ellenjegyzésével érvényesek.

A témával kapcsolatos a konstruktív bizalmatlanság kérdése, melynek megteremtése a rendszerváltozás jogi elemzésének elmaradhatatlan része. Érdekes szakmai vitáknak adhat teret, hogy de lege ferenda az egyes miniszterekkel szemben is legyen lehetőség a bizalom megvonására, vagy a kormány testületi jellegét épp az erősíti, hogy csupán a miniszterelnökön keresztül váltható le a végrehajtó hatalom csúcsszerve.

Az alkotmányjog, illetőleg konkrétan az Alaptörvény meghatározza az egyes szakjogágak legfontosabb alapjait is. Így például a büntetőjogi felelősségre vonás kizárólag az alkotmányos alapjogok és alapelvek keretei között történhet. A polgári jogi felelősség pedig szoros összefüggést mutat az emberi méltósághoz fűződő joggal és a tulajdonhoz való joggal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Népszuverenitás és demokratikus legitimáció
A felelősség alkotmányos intézményének fejlődése
2. A felelősség kérdése a különböző kormányformák esetében
A rendszerváltozás alkotmányozása és a politikai felelősség
3. A klasszikus parlamentarizmus felelősségi rendszere
A konstruktív bizalmatlanság intézménye
4. A kormány és a parlament viszonyrendszere
Felelősség a nép felé
A köztársasági elnök felelőssége
5. A büntetőjogi felelősség alkotmányos alapjai
A polgári jogi felelősség alkotmányos alapjai

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

SZENTE Zoltán: *Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet 1945-2005*, Osiris Kiadó, Budapest 2006.
KILÉNYI Géza: *Összehasonlító alkotmányjog*, PPKE Kiadvány, Budapest legújabb kiadás.
SARTORI, Giovanni: *Összehasonlító alkotmánymérnökség*, (fordította: Soltész Erzsébet), Akadémiai Kiadó, Budapest 2003.
JAKAB András: *Az új Alaptörvény keletkezése és gyakorlati következményei*, HVG-ORAC, Budapest 2011.
CSERVÁK Csaba: *Választási és kormányzati rendszer*, kézirat (megjelenés alatt)

Ajánlott irodalom:

Cservák Csaba: *A végrehajtó hatalom és a parlament választása*, Lícium-Art, 2016. Debrecen

Parlamenti források felhasználása a jogtudományi kutatásban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Szabó Zsolt

Oktató(k): Dr. habil. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a parlamenti működés, eljárás során felhalmozódó számos nyilvános, kutatható forrás (naplók, irományok, indokolások stb.) felhasználása lehetőségét mutatja be a jogtudományi kutatások során. A hallgatók emellett megismerik a parlamentek működésére, a parlamenti képviselők jogállására vonatkozó hazai és nemzetközi nemzetközi forrásokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A parlament mint információforrás
2. Parlamentek felépítése és az egyes egységek (kamarák, bizottságok, frakciók) szabályanyaga és dokumentumai
3. A parlamenti képviselők mint forrás
4. Parlamenti házszabályok és a parlamenti esetjog
5. A parlamenti eljárások dokumentumai (törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés) összehasonlító szemmel

Évközi tanulmányi követelmények: írásbeli beszámoló készítése

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Erdős Csaba: Parlamenti autonómia, Gondolat, 2015

Ajánlott irodalom:

Szente Zoltán: Bevezetés a parlamenti jogba, Budapest, Atlantisz, 1998

Szabó Zsolt: A Nyugat-Balkán parlamentjei, Gondolat, 2017

Martin Morlok - Utz Schliesky - Dieter Wiefelspütz: Parlamentsrecht, Nomos, 2016

Earskin May, Thomas: Parliamentary Practice, LexisNexis, 2004

Blackburn, Robert, Kennon, Andrew, Wheeler-Booth, Sir Michael: Parliament: Functions, Practice and Procedures, Sweet & Maxwell, 2002

Bellers, Jürgen – Westphalen, Raban Graf von (Hrsg.): Parlamentslehre, Oldenburg, 1993

Hans-Peter Schneider - Wolfgang Zeh: Parlamentsrecht und Parlamentspraxis in der Bundesrepublik Deutschland, de Gruyter, 1989

Achterberg, Norbert: Parlamentsrecht, Tübingen, Mohr (Paul Siebeck), 1984

Mezey, M. (1979), Comparative Legislatures (Durham, NC: Duke University Press)

Erdős Csaba-Szabó Zsolt (szerk.): Törvényhozás és alkotmánybíráskodás a Kárpát-medencében, Gondolat, 2020.

Magyarország bekapcsolódása az EU intézményi és jogi rendjébe- gazdasági szempontból

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/ 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr, Becsey Zsolt László

Oktató(k): Dr, Becsey Zsolt László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az egyes EU intézményekbe történő betagozódásunk megismerése. Kereskedelemi egyezmény, a diplomáciai kapcsolatok felvétele, az Európai Megállapodás, Tagsági tárgyalás. Magyar delegáltak az EU Bizottságba, az Európai Bíróságba, választott képviselők az EP-be, ECOSOC-ba és a Régiók Bizottságába. A Bizottság apparátusába való magyar személyi betagozódás helyzete, nehézségei. Mennyire fejlődött hazánk integrációja 2004 után.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tagsági jogviszony előzményei, társulások
2. Az EU jogharmonizáció folyamata a tagság előtt
3. A magyar integrálódás a főbb választott és delegált szervezetekbe és az apparátusba
4. Mennyire integrált Magyarország az Európai Unióba?
5. A gazdasági világválság hatása az egyes jogintézményekre Magyarországon és az Európai Unióban

Évközi tanulmányi követelmények:

aktív órai jelenlét

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Az órai PPT anyagok (feltöltve a kari Moodle-ba)
2. Az Új Diplomáciai Lexikon, Kairosz, Budapest 2022 (Első kötet , az Európai Unió, p.477-504), elérhető a kari könyvtárban
3. Berend t. Iván: Az Európai Unió Története. Integráció. Populism, Nationalism. Kossuth Kiadó, 2021
4. Hargita Árpádné: Vissza Európába -rögös úton. Egy visszaemlékező szemével.Gondolta Kiadó,2012

Ajánlott irodalom

- 1.The European Union, How does it work? Oxford University Press, ötödik kiadás, 2018
2. Ágh Attila -Vértes András -Fleck Zoltán: Tíz év az Európai Unióban- Felzárkózás vagy lecsúszás?, Kossuth Kiadó, 2014
- 3- Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Európai Unióban 2004-14
4. A gazdasági világválság hatása az egyes jogintézményekre Magyarországon és az Európai Unióban. NKE 2016
- 5.

Igazságügyi együttműködés az EU-ban

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: tavasz

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Király Lilla

Oktató(k): Dr. habil. Király Lilla

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megértsék a határokon átnyúló jogviták megoldásának jogforrási rendszerét és a bírósági határozatok EU-n belüli végrehajtását. A tananyag magában foglalja a magánjogi jogvitákra vonatkozó uniós, nemzetközi jogi és nemzetközi magánjogi szabályozást is, jogesetekkel alátámasztva.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. ALTERNATÍV VITARENDEZÉSI ELJÁRÁSOK
2. JOGHATÓSÁG
3. EGYÉB ELJÁRÁSJOGI SZABÁLYOK (pl. kézbesítés, bizonyítás, költségek, stb.)
4. A HATÁROZATOK ELISMERÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA (IDEGLENES ÉS BIZTOSÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK)
5. KÜLÖN ELJÁRÁSOK (ANYAGI JOG) pl. polgári és kereskedelmi ügyek, családjogi ügyek, munkajog stb.
6. Az IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETRENDSZERE pl. információs portál

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

Király Lilla – Herédi Erika: *Recommendations on Assets Declaration and European Garnishment Order from Hungarian Perspective* In Miklós Kengyel-Viktórai Harsági (editors): *Grenzüberschreitende Vollstreckung in der Europäischen Union*, Sellier European Law Publishers GMBH, München, 2011. p. 375-385. [pp. 464] ISBN 978-3-86653-154-3 (print), ISBN 978-3-86653-911-2 (on-line) “[[OA](#)]”

Harsági Viktória- Herédi Erika -Király Lilla – Kengyel Miklós: *Länderbericht Ungarn* In Miklós Kengyel-Viktórai Harsági (editors): *Grenzüberschreitende Vollstreckung in der Europäischen Union*, Sellier European Law Publishers GMBH, München, 2011. p.239-272. [pp. 464] ISBN 978-3-86653-154-3 (print), ISBN 978-3-86653-911-2 (on-line) “[[OA](#)]”

Király Lilla: *The Hungarian court practice concerning the Brussels II. bis Regulation* In Mirela Župan (editor): *Private International Law in the Jurisprudence of European Courts – Family at Focus*, Published by the J.J. Strossmayer University of Osijek, Faculty of Law, Osijek, 2015. p.69-109., ISBN 978-953-6072-96-5 (print), ISBN 978-953-6072-97-2 (on-line) “[[OA](#)]”

Király Lilla – Papp Eszter: *Cross-border litigation in developing countries: the playing field in 2020*, In Law of the Future Future of the Law konferenciakötet, Pan-European University, Faculty of Law, Pozsony, 2021, p. 707-730, ISBN: 978-80-89453-72-6 (online)” [\[OA\]](#)”

Király Lilla – Papp Eszter: Potential Nexus Between the Enforceability of Foreign Judgements and the Quality of Civil Justice In ASEAN IN Klára Drličková, Radovan Malachta, Patrik Provazník (eds.) Current Challenges of Resolution of International (Cross-Border) Disputes (COFOLA INTERNATIONAL 2022, MUNI LAW, Masaryk University, Faculty of Law Brno, Czech Republic) 2022. 95-123. ISBN 978-80-280-0231-2 (online ; pdf) ISSN 2464-8485 [\[OA\]](#)

Király Lilla: A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK Tanácsi Rendelet (2000. december 22.) és a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. kapcsolódási pontjai. In Kengyel Miklós – Simon Károly László (szerkesztők): Tanulmányok az európai polgári eljárásjog köréből , Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2005., p.83–93. ISBN 963 7296 03 4

Király Lilla: A bizonyítás felvételéhez kapcsolódó szabályok a határon átnyúló polgári jogvitákban az európai és a nemzetközi magánjogi szabályozás keretében, a magyar Polgári perrendtartás megújítása céljából In Tilk Péter (szerkesztő): Az uniós jog és a magyar jogrendszer viszonya, Pécsi Tudományegyetem, Állam-és Jogtudományi Kar Kiadó, Pécs, 2016. p.389-424. [pp.354] ISBN: 978-963-429-042-1 (print)

Király Lilla (társszerző): Nemzetközi igazságügyi együttműködés polgári ügyekben (International, Nyolcadik rész In: Varga István- Éless Tamás (szerkesztők): Szakértői javaslat az új polgári perrendtartás kodifikációjára, HVG Orac Kiadó, Budapest, 2016. p.859-896. [pp 975] ISBN 978-963-258-314- 3 (print)

Király Lilla: A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban alkalmazandó 2201/2003 EK rendelet hazai országjelentése (monitoring) In Raffai Katalin (szerkesztő): Határokon átnyúló családi ügyek, Nemzetközi személyes – és családjogi kérdések a XXI. században, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának könyvei, Tanulmányok 43. sorozatszerkesztő: Szabó István, Pázmány Press Kiadó, Budapest, 2018. p.75-96. [pp 205] ISSN 2061-7240, ISBN 978 963 308 335 2

Király Lilla (társszerző): Családi viszonyok In Csehi Zoltán (szerkesztő): Magyarázat a nemzetközi magánjogról, Wolters Kluwer Hungary Kft. Kiadó, Budapest, 2020 p. 229-478. [pp.974] ISBN: 9789632959436 (print)

Király Lilla – Papp Eszter: Kockázati tényezők a határokon átnyúló polgári jogvitákban, avagy az ügyintézés buktatóinak anyagi- és eljárásjogi kérdései ügyvédi szemmel, In Miskolczi-Bodnár, Péter (szerkesztő) Oktatók és hallgatók közös tanulmánykötete, Budapest, KRE-ÁJK Kiadó, 2021, p. 151-182, ISSN 2063-4757, ISBN 978-615-5961-54-0 (online)

Király Lilla: *A határon átnyúló családjogi jogviták jogalkalmazói szemmel* In: Udvary Sándor (szerkesztő): Studia In Honorem Imre Szabó 70, De Iuris Peritorum Meritis 15., Budapest, KRE-ÁJK Kiadó, 2021, p. 97-106. [pp.184] ISSN 1789-0896, ISBN 978-615-5961-67-0 (print)

Király Lilla- Papp Eszter: Az online választottbírói eljárás a tisztességes eljáráshoz való jog aspektusából, In Birher Nándor-Miskolczi -Bodnár Péter- Nagy Péter- Tóth J. Zoltán (szerkesztők) De Iuris Peritorum Meritis 18., 70 Studia In Honorem István Stipta, KRE-ÁJK, Patrocinium Kiadó Budapest,2022. p. 245-253, ISSN 1789-0896, ISBN 978-615-5961-79-3 (print)

Király Lilla – Papp Eszter: *A határokon átnyúló jogvitákkal kapcsolatos szerződéskötés kockázatok ügyvédi szemmel*- I. rész , Magyar Jog HVG-Orac Kiadó, Budapest, No. 7-8/2021, p 400-411; Hu ISSN 0025-0147 (print) ”[\[OA\]](#)”

Király Lilla – Papp Eszter: *A határokon átnyúló jogvitákkal kapcsolatos szerződéskötés kockázatok ügyvédi szemmel* - II. rész, Magyar Jog HVG-Orac Kiadó, Budapest, No. 7-8/2021, p.512-521. Hu ISSN 0025-0147 (print) ”[\[OA\]](#)”

Király Lilla: The European Law of Civil Procedure, Published by the University of Pécs, Faculty of Law, 2014. (on-line) [pp.79], textbook for the Erasmus students and the students of the European and International Business Law LLM course, http://international.pte.hu/european_and_international_business_law_llm

Király Lilla: *Bírói végrehajtás Magyarországon és az Európai Unióban* 2015. második átdolgozott kiadás [pp. 240], egyetemi jegyzet, Pécsi Tudományegyetem, Állam-és Jogtudományi Kar, Neptun, Meet Street, https://h.neptun.pte.hu/oktato/main.aspx?ctrl=VS_Document_gadDet&issub=true

Fejlemények a nemzetközi jogban

A tantárgy megnevezése - (angolul): Developments in Public International Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: nappali 10/ levelező 4

Ajánlott félév: 2-4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: -

Tantárgyfelelős: Dr. Manzinger Krisztián adjunktus

Oktató(k): Dr. Manzinger Krisztián adjunktus

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus két fókuszú: 1) a mai nemzetközi jog jellegének és változásainak bemutatása, a nemzetközi jog szabályainak és intézményrendszere működésének gyakorlati vizsgálata korunk kihívásainak fényében. 2) A doktoranduszok kutatási területei esetleges nemzetközi jogi vonatkozásainak beazonosítása és az értekezésük tökéletesítésének előmozdítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az 1945 utáni nemzetközi jog jellegzetességei, működésének tapasztalatai
- Változások a nemzetközi jogalkotásban
- Változások a nemzetközi jog alkalmazásában
- A nemzetközi jogi doktrínák a XXI. század elején
- Prezentációs előadások – hallgatók értékelése

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás tartása

Értékelés módja: Gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: Prezentáció és a 2) fókuszban meghatározott rövid, az értekezésbe illeszthető fejezet benyújtása

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog (második átdolgozott kiadás) 2019

Ajánlott irodalom:

J. Crawford: General Course of International Law. Recueil des cours de l'Académie de droit international. vol. 360 (2013)

Egyházjogi primer források módszertani, forrástani feldolgozása, etikai kezelése

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: nappali/levelező

Tanóra száma: 10/4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja:

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Köbel Szilvia

Oktató(k): Dr. habil. Köbel Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja az, hogy a jogtudományi doktori képzésben részt vevő hallgatók a már megszerzett lexikális tudásukra építve megismerkedjenek primer (elsődleges) egyházjogi forrásokkal. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a primer források fogalmával, jellegével, a források feldolgozásának módszertani, forrástani és etikai kérdéseivel, továbbá a történeti szempontokon túl az egyes régi forrásoknak máig kiható, a hatályos jog kontextusában fennálló jelentőségéről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Egyházalkotmányok összehasonlítása. I. (Felekezeti, strukturális, történeti szempontok.)
2. Egyházalkotmányok összehasonlítása. II. (Felekezeti, strukturális, történeti szempontok.)
3. A XIX. század végi egyházpolitikai törvények országgyűlési jegyzőkönyvei. (Törvény a házassági jogról, állami anyakönyvezésről, gyermekek vallásáról, zsidó vallás bevétele nyilvánításáról, vallás szabad gyakorlásáról)
4. Az 1912-es és a 2012-es osztrák iszlám törvények elemzése, kitekintéssel az iszlám vallás elismeréséről szóló magyarországi 1916. évi XVII. törvényre.
5. Egyházak jogi helyzete a pártállamban (1945/48-1989/90) Magyarországon – levéltári forrás feldolgozása az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárából.

Évközi tanulmányi követelmények: Óralátogatás, referátum elkészítése

Értékelés módja: gyakorlat

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

- Kováts J. István: A református egyházalkotmány alapkérdései – reform kérdések. Budapest, 1948.
- Köbel Szilvia – Tóth J. Zoltán (szerk.): 100 éves a magyar iszlám törvény. Budapest, KRE, 2016.
- Köbel Szilvia: „Oszd meg és uralkodj”! A pártállam és az egyházak. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2005.
- Cseh Gergő Bendegúz – Köbel Szilvai (szerk.): A GDPR és a levéltárak. ÁBTL – Kronosz Kiadó, 2021.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs